

EIN Serra de Bellmunt Almenara

FLORA I FAUNA DEL RIU SIÓ

El riu Sió és un affluent del Segre de 77 quilometres de llargada, que neix a la font de Gàver (a la Segarra) i desemboca al riu Segre a la ciutat de Balaguer. En els últims anys la qualitat de l'aigua del riu a millorat notablement gràcies a la depuradora d'Agramunt.

Vegetació de ribera

La presència del riu porta associat el desenvolupament d'una vegetació de ribera, que contrasta fortament amb la vegetació originària de les nostres contrades. Degut a la presència d'aigua abundant i de sòls fèrtils i humits, la vegetació de ribera es caracteritza per tenir tota una sèrie d'adaptacions per poder aprofitar al màxim aquesta aigua. Així les fulles dels arbres i arbustos són grans i tendres, perquè no han de protegir els estomes per evitar perdre aigua, com fa altres plantes de llocs secs com el timó o el romaní, amb les fulles molt més petites i endurides. Al disposar de tanta aigua i nutrients, també creixen molt ràpidament. Un àlber pot assolir els 15 metres d'alçada i una capçada ben desenvolupada en 10 o 15 anys, mentre que una alzina necessita entre 50 i 100 anys per desenvolupar un bon port. Tanta abundància de nutrients també afavoreix la diversitat.

La vegetació de ribera està formada per un ric mosaic d'ambients on destaquen els boscos de ribera, però també hi trobem els canyissars i bogars, els codolars, els tamarigars, els prats humits, etc. El conjunt de plantes que trobem sovint associades vivint en unes mateixes condicions ecològiques, s'anomena, comunitat vegetal.

La comunitat vegetal predominant al bosc de ribera del Sió és la *Rubio-Populetum Albae* amb espècies característiques com els salzes (*Salix alba*, *S. Purpurea*), xops (*Populus nigra*, *P. Canadensis*), albers (*Populus alba*), freixes (*Fraxinus angustifolia*) i verns (*Alnus glutinosa*), i espècies arbustives com l'esbarzer (*Rubus sp.*), les lianes (*Humulus lupulus*, *Hedera helix*, *Cynanchum acutum.*), o el tamaríu.

Freixe de fulla petita (Andreu Serés)

Bogar (Andreu Serés)

Àlber (Andreu Serés)

Fauna de ribera

L'ambient fluvial és un hàbitat ric i divers per nombroses espècies de fauna que troben refugi i aliment a les bardisses, entre la fullaraca o a les zones amb aigües poc fondes on creixen les plantes aquàtiques. Destaca la presència d'ocells forestals i d'aus aquàtiques migratòries, així com l'abundància de mamífers, però cal alertar també sobre la degradació de la comunitat faunística més lligada a l'aigua o el declivi continu dels amfibis per la manca d'espais de reproducció adequats.

Amfibis i rèptils

Els amfibis estan patint una forta regressió, és per això que cada vegada és menys freqüent escoltar el rau rau de les granotes o trobar capgrossos creixent en una tolla. A les basses marginals podem trobar la granota comuna (*Rana perezi*) i el Gripau d'esperons (*Pelobates cultripes*).

També podrem observar els rèptils més lligats als ambients de ribera com la Serp d'aigua (*Natrix maura*) o la serp verda (*Malpolon monspessulanus*).

Serp Verda (Andreu Serés)

Mamífers:

Els mamífers són un grup faunístic difícil d'observar perquè tenen hàbits crepusculars o nocturns i a més s'aparten dels indrets amb molta freqüentació. No és difícil, però, poder observar els rastres que deixen al seu pas: petjades, excrements, restes de menjar, caus o furgades es troben fàcilment al voltant del riu on acudeixen a la recerca de menjar, aigua o com a corredor de pas de dispersió entre les àrees de cria i descans i les d'alimentació.

El riu Sió és un corredor territorial pel que hi circula la guineu (*Vulpes vulpes*), el teixó (*Meles meles*), el senglar (*Sus scrofa*), la geneta (*Genetta genetta*) o la llúdrega (*Lutra lutra*).

Natrix Maura (Andreu Serés)

Guineu (Andreu Serés)

Aus

Les aus formen el grup faunístic més fàcil d'observar. Moltes són diürnes, són fàcils de veure i les trobem a tots els ambients. A l'ecosistema fluvial destaquen els ocells forestals, més petits i que s'amaguen entre la vegetació, però molt característics com el teixidor (*Remiz pendulinus*), el rossinyol bord (*Cettia cetti*), la bosqueta vulgar (*Hippolais polyglotta*), el picot garser (*Dendrocopos major*) o el colltort (*Jynx torquilla*).

Polla d'aigua (Photo-logistics)

Bernat pescaire (Photo-logistics)

Blauet (Photo-logistics)

Els ocells aquàtics, anàtids, ardeids, ràllids, limícoles i d'altres, els podrem observar surant al mig del riu, o atalaiades a una vora esperant per pescar un peix o capturar algun insecte. Destaquen l'ànec coll-verd (*Anas platyrhynchos*), el cabusset (*Tachybaptus ruficollis*) el Bernat pescaire (*Ardea cinerea*), l'Agró Roig (*Ardea purpurea*), el Martinet blanc (*Egretta garcetta*), la polla d'aigua (*Gallinula chloropus*), la fotja (*Fulica atra*), el blauet (*Alcedo atthis*), el becadell comú (*Gallinago gallinago*), la xivita (*Tringa ochropus*), o el rascló (*Rallus aquaticus*). Alguns d'ells hi són presents tot l'any però molts d'altres els trobarem especialment a l'hivern quan migren des dels països més freds centroeuropeus, per passar l'època freda en llocs més benignes. Especialment a l'hivern també podrem observar grans concentracions d'ocells que s'agrupen cap al vespre en els anomenats "dormiders", per tal de passar la nit tots junts i d'aquesta manera, estar més protegits. Els que es poden observar més usualment són els tudons i els estornells.